

68873

IZSELJENIŠKA KNJIŽNICA ŠT. 4

Ljubljana dne 1. marca 1931

**IZSELJENIŠKI
VESTNIK**

**ZA POUK NAŠEMU
NARODU**

1931

**Izdala in založila
DRUŽBA SV. RAFAELA V LJUBLJANI**

Založila „Družba sv. Rafaela v Ljubljani“
(P. Kazimir Zakrajšek O. F. M.).
Za Zadružno tiskarno v Ljubljani S. Magolič.

Vsebina

„Izseljeniškega Vestnika“ št. 4:

1. Delovanje Družbe sv. Rafaela.
2. Tu pogledite, če je Družba sv. Rafaela potrebna ali ni.
3. Če ima kdo svojo zaročenko v Ameriki.
4. Razno.
5. Zastopstva Kraljevine Jugoslavije v inozemstvu.
6. Poostritev priseljeniških predpisov za Zed. drž. Amerike.

Zahvala.

Ljudska posojilnica

r. z. z n. z.

v Ljubljani, Miklošičeva c. 6

(tik za franč. cerkvijo v lastni palači)

sprejema hranilne vloge in
dovoljuje posojila ter kredite
pod najugodnejšimi pogoji.

Hranilne vloge znašajo nad
180 milijonov dinarjev

I.

Delovanje družbe sv. Rafaela.

Kaj in kako delamo?

Veliko in težko nalogo je sprejela nase Družba sv. Rafaela. Velika je ta naloga, ker gre za rešavanje našega velikega in perečega narodnega vprašanja — našega izseljeništvā. Težko je zato, ker je to vprašanje še silno zamotano, pred vsem pa radi tega, ker v masah naroda ni za to vprašanje ne zanimanja, še manj pa razumevanja. Tako mora biti pri Družbi sv. Rafaela delovanje razdeljeno v delo za izseljence, obenem pa v delo za probujo naroda, da se začne za to vprašanje bolje zanimati, da ga bo začel razumevati in potem reševati.

Kratka je doba obstoja sedanje Družbe sv. Rafaela. Vendar se pa do sedaj ni ustrašila ne dela, ne žrtev, da bi dosegla kar največji uspeh na obe plati društvenega delovanja. In uspehi, lahko trdimo brez pretiravanja, zlasti če vpoštevamo majhna sredstva — niso majhni. Da, Družba sv. Rafaela je storila več, kakor bi se pa moglo od nje pričakovati. Kako je ta družba pravkar polna življenskih sil, je pa pokazal posebno jasno njen zadnji letni občni zbor. Vršil se je, kakor vsako leto, 24. oktobra v posvetovalnici Delavske zbornice. Ker pa ta občni zbor jasno kaže potrebo delovanja, kakršnega je

prevzela Družba sv. Rafaela, in ker tudi kaže, koliko je še tega dela in kako se bi dalo vse to delo tudi izvršiti, podali bomo naši javnosti nekoliko obširnejše poročilo o tem zadnjem društvenem občnem zboru.

Družben letni občni zbor je otvoril njen predsednik P. Kazimir Zakrajšek in pozdravil navzoče. Udeležba ni bila sicer velika, vendar večja kot lansko leto.

Takoj po pozdravu je pa podal svoje letno poročilo.

V tem svojem obširnem letnem poročilu pravi med drugim :

„Kako stoji Družba sv. Rafaela danes?“

Nezadovoljni smo in moramo biti z napredkom družbe do sedaj glede razvoja na znotraj, t. j. glede članstva. Otrok mora z leti rasti tudi telesno, drugače ostane slabič in se bo težko kedaj razvil v krepkega mladenciča in uspešnega moža. Tako tudi vsako društvo. Ako pregledamo imenik našega članstva po številu, zlasti pa po njega kakovosti, ne moremo biti zadovoljni. V teh letih obstoja bi morala družba imeti več članov, bi bila morala prodreti zlasti v sloje naše inteligence in naših kulturnih, narodnih in gospodarskih voditeljev. Toda teh še ni v družbi. Zato je pa samo naravno, da družba nima v naši javnosti še onega vpljiva, katerega bi zaslužila. Z ozirom na članstvo je Družba sv. Rafaela še velik slabič in vsak vetrič lahko ogroža njen obstoj. To je gotovo nekaj, kar se mora v prihodnosti ozdraviti

in popraviti. Ali dobimo v svoj krog vse, ki so po svojem stanu in svojih zmožnostih poklicani, da pomagajo pri reševanju tega vprašanja, ali bomo pa morali omejiti svoje delovanje.

Res je, Družba sv. Rafaela veliko lahko stori tudi tolika in taka, kakoršna je danes. Toda za celotno reševanje izseljeniškega vprašanja, pred vsem pa če ji hočemo dati krepko podlago za obstoj, pa to ne zadostuje.

Naše izseljeniško vprašanje mora postati naša narodna zadeva.

Toda, kako to doseči?

1. **Z našim glasilom „Izseljeniškim Vestnikom“.** Šele letos smo ga ustanovili. Radi slabih financ smo se omejili za sedaj na četrletno izdajanje. Vendar se je pa že pokazalo, da smo zadeli pravo. Od raznih strani smo dobili pisma, ki idejo pozdravljajo. Tudi nekoliko novih članov smo pridobili. Zato se mora z „Vestnikom“ nadaljevati. V prihodnje se naj pošlje vsako številko vsem onim, katere želimo pridobiti za naše delo. Pošilja pa naj se tudi v vse slovenske naselbine naših izseljencev po celem svetu. Povabi naj se jih, da dopisujejo v „Vestnik“. „Vestnik“ naj postane glasilo našega slovenskega svetovnega izseljeništv. Tu naj se srečajo in govorijo med soboj naši izseljenci celega sveta.

2. **Izseljeniški klub v Ljubljani** bi krepko pospešil družbin razvoj in razširil njen delokrog in tako njen pomen. To bi

bilo stanovanje, ki bi bilo shajališče vseh bivših izseljencev in vseh prijateljev slovenskega izseljeništva. Tu bi bili na razpolago vsi slovenski inozemski časniki in vsa naša izseljeniška literatura, ki izide tu doma ali v tujini, v našem, ali v tujih jezikih. Tu bi našli pred vsem naši slovenski izseljenci, ko se vračajo v domovino, svoj dom, svoje shajališče. Kdor sam ni prišel po letih odsotnosti v domovino, ne čuti te potrebe. Izseljenec jo pa čuti, posebno ko pride v Ljubljano, in se od dolgega časa ne ve kam dejati, ko mora čakati na vlake, ali ob večernih urah, zlasti ako mu ni do gostiln. Tu bi se pa našli izseljenci vsega sveta. Kako zanimivo bi bilo zanje to srečanje! Tu bi našli izseljence tudi naši narodni, kulturni, trgovski, finančni, in gospodarski krogi. Koliko koristi bi imela domovina, ako bi bolje poznala izseljence in njih v tujini preoblikovano dušo, njih novo naziranje. Marsikaj bi se od njih lahko naučili. Tu bi z njimi lahko naredili kulturne in trgovske zveze. So med njimi vspešni trgovci, finančniki. Tu bi se dalo izseljence pravilno poučiti o razmerah v domovini. Kako vse drugačnih misli o domovini bi se vračali v tujino, kakor se sedaj! Naš preprosti izseljenec se navadno vrača v tujino pred časom. Postane mu dolgčas. Prepuščen je samemu sebi in ne ve, kaj početi. V „Klubu“ bi si izseljenci organizirali skupne izlete, medsebojne obiske. To in še marsikaj drugega je, kar kliče po tem izseljeniškem Klubu.

3. Narodni izseljeniški svet. Našega izseljeniškega vprašanja ne razumemo, zato se zanj ne zanimamo in zato se nam ne zdi potrebno, da bi mu žrtvovali nekoliko svojega časa in svojega dela. Kako se težko doseže kaka stvar v prilog izseljeništvu! Kako so zmešani pojmi glede raznih panog tega vprašanja! Zakaj? Ne poznamo tega problema! Zato je nujno potreben nekak odbor, verskih, narodnih, kulturnih, gospodarskih, finančnih in vladnih krogov, ki bi od časa do časa prišli skupaj in začeli znanstveno in umstveno raziskovati faze tega vprašanja. Družba sv. Rafaela naj bi skušala tudi ta narodni svet uresničiti.

Tu ne mislim na kako novo organizacijo. To bi bili samo možje, ki bi od časa do časa skupaj prišli in skupno proučavali izseljeniško vprašanje, o njega koristih in škodi, o načinih, kako izseljeništvu omejiti, kako ga urediti, da bo narodu in izseljencem v korist, kako ohranjati vez ljubezni med domovino in tujino itd.“

Po teh nasvetih za delovanje družbe v prihodnosti, je prešel predsednik na pojasnjevanje

stališča naših oblasti do Rafaelove družbe.

„Delovanje slovenske Družbe sv. Rafaela je dobilo že več prav laskavih priporočanj od naših izseljeniških oblasti.

Na splitski izseljeniški konferenci, katero je sklical minister za socialno politiko in

narodno zdravje, dr. Drinković, je bila naša družba s svojim delom in svojimi nasveti v ospredju. Vse ji je pritrjevalo, da ima edino zdrave in pravilne vidike za uspešno reševanje našega izseljeniškega problema. Živahno ploskanje cele konference na naša izvajanja, je o tem glasno pričalo.

Izseljeniški komisar v Zagrebu nam more dati tudi dobro izpričevalo, kako smo vsikdar bili njegovemu uradu na razpolago in smo dajali pojasnila, nasvete in predloge v marsičem.

Naš banski izseljeniški referent more tudi povedati, kako mu je šla Družba sv. Rafaela vedno na roke! Koliko brezplačnih prevodov pisem iz angleščine na slovenščino in iz slovenščine na angleško mu je oskrbela! V koliko slučajih je pomagala rešiti zamotane zapuščinske in poškodninske zadeve izseljencev!

Vkljub temu pa smo večkrat čutili, da se nas je od gotove strani smatralo za versko usmerjeno organizacijo in se je z nami temu primerno tudi postopalo. Zakaj? Bog sam ve. Morda radi našega imena „Svetega“ Rafaela. Pa vendar ne? V tem slučaju bi bil tudi red sv. Save versko usmerjena organizacija, ker nosi ime „Svetega“ Save. Mi smo prava in edina slovenska izseljeniška organizacija, ki danes dela resno za reševanje našega izseljeniškega problema. Če pa v svojih publikacijah ne priporočamo izseljencem tudi raznih prekucuških časnikov in organizacij, ali ne vršimo s tem samo

svojo domorodno in jugoslovansko dolžnost?"

Dalje govori predsednik

o delovanju družbe na zunaj

in pravi med drugim: „Prav razveseljivo pri naši družbi je bilo pa v preteklem letu družbeno delovanje na zunaj, t. j. skrb za naše slovenske izseljence.

G. blagajnik vam bo podal svoje blagajniško poročilo in poročal o lepih finančnih uspehih preteklega društvenega leta. Vsi ga boste veseli.

Ta finančni uspeh nam je pa omogočil tudi uspeh drugega delovanja. G. tajnik vam bo poročal o tem delovanju natančneje. Iz vseh delov sveta imamo pisma naših izseljencev, ki so že začeli čutiti blagodejni vpljiv družbenega dela. V slovenskem časopisju v tujini smo že zapazili odmev, ki je jako prijeten. Mesto prejšnjega očitanja, da jih domovina zanemarja, čujemo sedaj: „Hvala Bogu, domovina se je začela dramiti tudi glede nas!“ Naj omenim naše izseljence iz Francije in Nemčije, katerim smo ob prihodu priredili slovesen sprejem. Jokali so ginjenja na Jesenicah, na Brezjah in v Ljubljani pri sprejemih. Kaj bo že to samo pomenilo za njih življenje v tujini, za njih mišljenje do domovine, do domačih, kaj bo to pomenilo za domovino tudi finančno, kaj za njih vero v tujini, to se bo pa še pokazalo. Gotovo pa uspeh ne bo izostal. Ljubezen rodi pač samo ljubezen.

Naj tu povdarim tudi stotisoče dinarjev, katere smo pomagali rešiti za izseljence same v slučajih telesnih poškodb, ko smo se zavzeli zanje pri raznih tovarnah in rudokopih in jim izposlovali pravice, ali v slučaju smrtnih podpor in zapuščin, katere smo rešili domačim tu doma t. j. vdovam in sirotam in sorodnikom.

Naj dalje omenjam našo pomoč in posredovanje pri iskanju potrebnih papirjev pri odhodu v tujino, ali iz tujine pri iskanju papirjev za poroke in za druge prilike.

Bili smo v stalni zvezi z našimi ljudmi v vseh delih sveta. Skušali smo jim dobiti duhovnike, izseljeniške misijonarje. Posredovali smo tem požrtvovalnim gospodom v njih zadevah pri banski ali državni upravi.

Da, veliko je bilo to delo!

Toda, da smo mogli pa to delovanje tako vspešno razviti, gre pa v prvi vrsti zahvala našemu g. izseljeniškemu nadzorniku. Njegova velika ljubezen do izseljencev zasluži vse priznanje in našo hvaležnost. Kot izseljeniški nadzornik posvečuje tudi vse svoje življenje, ves svoj prosti čas izseljenstvu. In ta gospod nam je šel vsikdar na roke in nas podpiral pri našem delu, mi smo mu bili pa vsikdar na razpolago, ko je potreboval naše pomoči, posebno pri dopisovanju z raznimi kompanijami v tujini pri slučajih nesreč. Zato dovolite, gospoda, da se mu v imenu cele družbe in vseh izseljencev prav iskreno zahvaljujem za to požrtvovalno delo. Vsak izseljenec najde v njem

ne samo točnega in vestnega uradnika, temveč prijatelja, da, očeta. Čul sem izseljence, ko so mi rekli: „Ko bi bili vsi vaši uradniki z nami tako prijazni, kakor ta gospod, kako vse drugačne vtise bi mi nesli iz domovine!“ Tak uradnik je največji dobrotnik države.

Predsednik je zaključil svoje poročilo:

„Končujem svoje poročilo s pozivom na ves slovenski narod tu doma, da naj se začne bolje zanimati za svoje izseljeništvu in naj se loti reševanja tega problema! Pred vsem, lotimo se vsi zdravljenja našega naroda izseljeniške bolezni. Narod ne sme videti svoje sreče v tujini in jo tam iskati, temveč doma. Mesto da bi sanjal o zlatih gradovih, ki ga baje čakajo samo v tujini, naj raje posveti domovini vso svojo skrb in ljubezen, pa tudi vse svoje življenske moči. Tu doma si naj išče svojo srečo s pridnostjo, podjetnostjo in varčnostjo. Tujina naj bo samo za skrajno silo. Da to dosežemo, vabim v našo družbo vse, katerim je pri srcu blagor naše lepe Jugoslavije!

Vse naše izseljence, slovenske trpine, razkropljene po celem svetu, pa pri tej priliki srčno pozdravljam in jim kličem: Ostanite nam zvesti! Pridružite se tudi vi Družbi sv. Rafaela! Naša družba naj bo za vas in za nas vez, ki naj nas veže v zvesti medsebojni ljubezni in pri marljivem delu za naš narodni in državni blagor in napredek.“

Tajnikovo poročilo.

Tajnik g. Jože Gostinčar, minister n. r. za narodno zdravje, je podal poročilo o družbenem delovanju preteklega leta:

„Odbor je imel štiri seje, na katerih so se stvarno reševale tekoče zadeve in so se dajale smernice temu delovanju.

Rafaelova in izseljeniška nedelja, ki se je vršila lani 10 novembra po vseh župnijah ljubljanske in mariborske škofije, je imela dober moralni, pa tudi gmotni uspeh. Novi člani so se prijavili, narod je bil pa po pridigah v cerkvi in pri predavanjih v dvoranah natančneje informiran o izseljeniških zadevah. Ljudstvo je tako tudi izvedelo, kje se dobi zanesljivo pojasnilo in navodilo v izseljeniških zadevah. Mnogo ljudi je bilo tako obvarovanih pred izkoriščevanjem raznih zakotnih agentov. Osebe, n. pr. iz Kočevskega, ki so pa raje verjele rafiniranim sleparjem, kakor pa ubogali svojega župnika, so doživeli bridko razočaranje in bili ogoljufani za Din 36.000 —.

Izseljeniška nedelja in radio predavanje družbenega g. predsednika dne 13. novembra, je spravila družbo sv. Rafaela v zvezo z našim ljudstvom. Uspeh je bil ta, da so tudi dohodki družbe v preteklem letu narastli na Din 43 000 in število članov družbe z 67 na 192.

Predlagam, da izreče občni zbor vsem so-delavcem na izseljeniško nedeljo, svojo zahvalo. Posebna zahvala naj se pa izroči škofijskemu ordinarijatu v Ljubljani in Mariboru.

Izseljeniški Vestnik. Družba izdaja četrletno „Izseljeniški Vestnik“, v katerem objavlja razne predpise za izsejjevanje. „Vestnik“ se je razposlal vsem župnijskim uradom brezplačno, odhajajočim izseljencem in drugim interesentom, ki so prihajali v pisarno, se je pa delil tudi brezplačno. Lepa hvala onim gg. župnikom, ki so „Vestnik“ razpečavali med ljudi s tem, da so pobirali prispevke za tiskovne stroške.

Družba sv. Rafaela je povsod tam sodelovala in dajala svoje nasvete, kjer se je šlo za koristi naših izseljencev. Priporočala je razne prošnje za podporo in se brigala za nastavitve slovenskih duhovnikov po slovenskih naselbinah v tujini.

Priredila je onim našim izseljencem, ki so se vračali v večjih skupinah in prišli ob določeni uri, slovesen sprejem.

Med našimi izseljenci samimi so se pa zanimali za družbo sv. Rafaela samo oni, ki so potrebovali njene pomoči.

Med glavnimi nesebičnimi in požrtvovalnimi sotrudniki pri našem delu so bili pa do sedaj samo naši gg. duhovniki, katerim gre zato naša odkrita zahvala in priznanje. To pa priča, da je izseljeniška kuga pri nas še premalo poznana, dasi je že tako razširjena in je naredila že toliko škode.

Po mojem mnenju ni dovolj za uspešno delovanje Družbe sv. Rafaela, da se zatekajo k nji samo oni reveži, ki potrebujejo njene pomoči, ko odhajajo v tujino, temveč bi

morali biti njeni člani tudi vsi sorodniki izseljencev, in oni, ki imajo po svojem stanu, znanju in zmožnosti priložnost kaj storiti v korist našega izseljeništv.

Predsednik družbe je bil na razpolago za predavanja o izseljeništvu, kjerkoli bi ga povabili. Tako je predaval na dekanijski konferenci Žužemberške in Trebanjske dekanije.

Kot priznane dobrotnike naših izseljencev in naše družbe naj tu omenim: Upravo „Ameriškega Slovenca“ v Chicago, ki je naklonila Dol. 10 — (Din 562.—), Posojilnica pri Sv. Križu pri Slatini Din 344.—, Ljudska posojilnica v Ljubljani Din 1000.—, Zadrúžna gospodar. zveza v Ljubljani 500 Din, Šumarsko industrijsko podjetje Drvar Dobrlin (po ministru g. dr. Korošču) Din 10 000.—, Trboveljska družba Din 1000.—. g. Anton Grdina, predsednik K. S. K. J. iz Chlevelanda Dol. 50.—, Banska uprava v Ljubljani Din 10 000.—.

Dobro razumevanje za delo Družbe sv. Rafæela je pokazala posebno Kraljevska banska uprava v Ljubljani, ki nam je dovolila prosto sobo pri banskem izseljeniškem uradu, in ki je vse predložene prošnje naših izseljeniških misijonarjev vedno vpoštevala.

Gospodom, ministru Dr. Korošču in ing. Šernecu, kakor tudi vsem plemenitim darovalcem, posameznim čč. gg. duhovnikom za požrtvovalno delo naj se izreče s tega mesta najlepša zahvala.

Naj še omenim, da je Družba sv. Rafaela po spremembi poslovanja bivšega oblastnega izseljeniškega urada prevzela tudi akcijo za vpostavljenje zveze med našimi izseljenci v tujini in domovino. Odgovarjala je na vsa dospelá vprašanja v izseljeniških zadevah, jim preskrbela domovinske liste in vse druge listine, katere so prosili. Skušala je pri izseljencih ohraniti ljubezen do svoje nanovo urejene svobodne domovine.

Družba sv. Rafaela je s svojim delovanjem podučevala javnost o možnosti in nemožnosti, o potrebi in nepotrebi, pa tudi o koristih in škodljivostih izseljevanja. Kjer je spoznala, da je vsled družinskih razmer izseljevanje v tujino potrebno, je revežem tudi pomagala in jim dajala konkretne nasvete. Skrbela je za to, da so naši rojaki v tujini in naša javnost tu doma izvedeli, da se pravilno rešujejo izseljeniške zadeve v naši dravski banovini samo pri izseljeniškem referentu v Ljubljani, odnosno pri izseljeniškem komisarijatu v Zagrebu, ne pa pri kakih zakotnih agentih.

Upam, da bodo merodajni krogi našo družbo in njeno koristno delovanje za izseljence v tujini in za domovino vpoštevali in jo podpirali. Prosim, da vzame slavni občni zbor to moje tajniško poročilo na znanje.“

Občni zbor je z odobravanjem in pohvalo sprejel to poročilo ter izrekel gg. ministroma dr. Korošcu in inž. Sernecu ter vsem dobrotnikom svojo zahvalo.

Blagajniško poročilo.

Blagajnik, g. stolni kanonik Josip Volc, je podal svoje poročilo ter izvajal: Finančni napredek družbe je bil v preteklem letu zelo razveseljiv.

Skupni dohodki so znašali . Din 42.695,55
K tem dohodkom se prišteje

preostanek iz leta 1929 . „ 1.318,—

Skupaj . . . . . „ 44.015,55

Izdatkov je bilo . . . . . Din 15.567,—

Tako je ostalo v blagajni . Din 28.448,—

Od tega je naloženo v Zadr.
družni gospodarski banki Din 28.310,—

v ročni blagajni pa . . . . . Din 198,—

Pregledovalca računov gg. katehet Valentin Tomc in France Miklavčič sta poročala, da sta račune pregledala in našla vse v najlepšem redu. Predlagala sta, naj se da g. blagajniku absolutorij.

Predsednik se zahvali g. blagajniku in da absolutorij na glasovanje, ki se odobri z zahvalo in priznanjem g. blagajniku.

Novi odbor.

Izvoljen je bil enoglasno novi odbor, ki se je na svoji odborovi seji dne 6. novembra konstituiral sledeče:

Predsednik P. Kazimir Zakrajšek, duhovnik
pri Sv. Krištofu,

podpredsednik dr. V. Pegan, odvetnik,

tajnik Anton Marinšek,

tajnikov namestnik Franc Miklavčič, prokurist

Zadružne gospodarske banke,

blagajnik stolni kanonik Josip Volc,
 blagajnikova namest. ga. Poldka Dolenčeva.
 Odborniki gg.: Valentin Tomc, mestni ka-
 tetet, Vinko Zor, tajnik Prosvetne zveze,
 Jakob Gasparič, župnik v Zagorju, Janez
 Kalan.

Za pregledovalca računov sta bila izvoljena
 g. minister n. r. Jože Gostinčar in župnik
 g. Valentin Sitar iz Zagorja.

Pri raznoterostih se je sklenilo, da se k
 reševanju izseljeniškega vprašanja pritegnejo
 odlične narodne in gospodarske osebnosti,
 kulturni delavci, ki naj se pridružijo Družbi
 sv. Rafaela v poseben narodni izseljen-
 niški svet.

Dalje se je sklenilo, da se Družba sv.
 Rafaela pridruži Karitativni zvezi.

Sklene se tudi zahvala Delavski zbornici
 za brezplačno prepustitev zborovalnice za
 družbena zborovanja.

Sklene se naprositi oba slovenska škof.
 ordinarijata, da bi dala za prihodnje pasto-
 ralne konference tudi vprašanje, „kako naj
 dušni pastir skrbi za izseljence?“ Družba pa
 da na razpolago gospoda, ki bi šel na de-
 kanijske konference in tam podal praktične
 nasvete, ako bi ga gg. dekani zahtevali.

G. predsednik zahvali navzoče gospode
 za udeležbo in sodelovanje pri občnem zboru
 in zaključil zborovanje z željo, da bi ta občni
 zbor obrodil obilo dobrega sadu za blagor
 našega dobrega slovenskega ljudstva in na-
 predek naše Jugoslavije.

II.

Tu pogledjte, če je Družba Sv. Rafaela potrebna ali ni!

Pravijo, da je nevednost najdraža stvar na svetu. Če je kje, je gotovo pri izseljeniškem vprašanju. Našo domovino je nevednost v izseljeniških zadevah stala že milijone in milijone samo tekom zadnjih let. Družba sv. Rafaela je namreč tekom svojega kratkega obstanka ugotovila, da ostane pri raznih poškodbah in ob smrti naših izseljencev silno mnogo denarja v tujini, ki bi po pravici moral priti sem v domovino sorodnikom kot zavarovalnina, zapuščina ali odškodnina. Tudi izseljenci sami izgube velike svote, katere bi morali pravilno dobiti ob raznih nesrečah, ker ni nikogar, ki bi jim pri tem pomagal. Domovina se za izseljence ne zmeni. Naravno je, da jo tudi izseljenci le preradi pozabljajo in zanemarjajo. Pri tem pa pozabljajo tudi na svoje domače, s katerimi pretrgajo počasi vse zveze. Na stotine slučajev imamo, da žena ne ve za svojega moža, stariši ne za svoje otroke in otroci ne za svoje stariše. Tako dostikrat ne zvedo o njih smrti, še manj pa izvedo, če so bili zavarovani, če so zapustili kako premoženje, ali če bi bili morda upravičeni v slučajih nesrečne smrti do kake zakonite odškodnine. Tako pa pridejo te svote v popolnoma tuje roke ali pa

celo tujim državam, tu doma pa zakoniti dediči stradajo v pomanjkanju in revščini. Smelo trdimo, da ima domovina na ta način že milijone in milijone škode. Teh malo slučajev, katere smo do sedaj v teh treh letih pri Družbi sv. Rafaela pomagali reševati, nam to jasno izpričujejo. Tu vidimo, za kako velike svote navadno gre.

Naj tu podamo samo nekoliko slučajev, katere smo do sedaj imeli v zadnjem času. Ti slučajji jasno kažejo, kako potrebna je naša družba in koliko finančno korist ima lahko od nje domovina. Kažejo pa tudi, kako velike važnosti je, da je banski referent pri izseljeniškem banskem uradu mož, ki dela to delo s srcem in razumevanjem.

Družba sv. Rafaela je pri tem potrebna posebno radi tega, ker se ljudje navadno vladnih pisaren boje. Posredovalnica je tu nujno potrebna, da popolnoma zaupno povedo cel slučaj.

Družba sv. Rafaela pa sama tudi ne more vseh slučajev sama rešiti. Potrebna ji je avtoriteta vlade in vladno posredovanje, da naredi v tujini vpljiv na sodišča, na podjetja ali na privatnike. Zato ti slučajji kažejo, kako je potrebno skupno delovanje Družbe sv. Rafaela z vladnim izseljeniškim uradom kraljeve banske uprave. Družba nabere potreben material, potem ga pa odstopi izseljeniškem referentu, ki potem poseže vmes in izroči celo zadevo ali banski upravi, ali izseljeniškem komisarijatu v Zagrebu za nadaljno postopanje.

Ti slučaji tudi kažejo, kako je potreben poseben izseljeniški urad pri naši kr. banski upravi, ker je Zagreb daleč in tam ne poznajo našega podeželskega človeka.

Obenem pa slednjič ti slučaji kažejo, kako obrestonosno je naložen denar, katerega izda banska uprava za podporo naši družbi in za svoj izseljeniški urad.

Za primeru navajamo tu nekaj slučajev:

1. Dne 13. febr. 1929 se je ponesrečil rojak A. S. v Creighton Mine v Kanadi smrtno. Njegova žena in trije otročiči imajo po kanadskih državnih postavah pravico do posebne odškodnine za svojega očeta. Družba sv. Rafaela je takoj oskrbela za vse potrebne listine, vse prevode in vse to izročila izseljeniškem referentu kr. banske uprave. Ta je potom izseljeniškega komisarijata v Zagrebu dosegel, da je tekom šest mesecev vdova dobila 1.500 — dol. odškodnine od podjetja, 2.500 — dolarjev zavarovalnine in 1.000 — dol. zapuščine. Skupaj 5 000 — dol.

2. V gozdu pri Porth Arthurju v Kanadi se je 28. dec. 1929 smrtno ponesrečil rojak I. K. Posredovali smo, da je dobila vdova s 5 otroci odškodnine 1250 — dol. Zavarovalnino pa nismo mogli rešiti, ker je ponesrečenec zanemaril plačevanje mesečnih prispevkov.

3. Dne 23. julija 1930 se je smrtno ponesrečil rojak M. L. v Creighton Mine v Kanadi. Posredovali smo, da je mati dobila od rudnika odškodnine 600 — dol. in bo dobila še zavarovalnine 2500 — dolarjev.

4. Dne 23. avgusta 1930 se je v rudniku Blakeburn, Kanada, smrtno ponesrečil rojak I. N. Žena je dobila zavarovalnine 250.— dol.; pričakuje pa še odškodnine 1500.— dolarjev.

5. Dne 1. decembra 1928 je rojak J. K. v Creighton Mine, Kanada, pri delu izgubil eno oko. Dobil je od podjetja odškodnine 1049.— dolarjev.

6. 12. aprila 1928 se je ponesrečil rojak J. K. v Creighton Mine, Kanada. Odrezati so mu morali nogo. Ker ni bil previden pri pojasnjevanju vzrokov nesreče, se ni dalo dobiti odškodnine. Naredil je tudi nekaj drugih tehničnih napak. Poskusili smo sicer vse, da bi bili rešili nesrečnežu odškodnino, pa je bil slučaj preveč zamotan, predno smo ga mi dobili v roke.

7. Dne 18. febr. 1928 je električni tok ubil rojaka P. K. v Cordeli v Argentiniji. Mati, vdova, bi bila morala dobiti odškodnine v svoti 1000-kratno dnevno plačo, t. j. 100.000.— Din. Ker pa naša država še nima z Argentinijo reciprocitetne pogodbe in tozadevna prošnja ni bila vložena v terminu, kakor določa zakon, se ni dalo vkljub številnim dopisom ničesar več doseči.

8. Dne 11. marca 1925. se je v Montani U. S. A. ponesrečil na glavi rojak A. P. Vsljed tega se mu je omračil duh. Zavarovalnina 5.000.— dol. in odškodnina 7.000.— dol. je bila deponirana na ameriškem varuškem sodišču, slaboumnega A. P. so pa deportirali na pristojno občino brez vseh sredstev. Tu

sedaj živi kot občinski revež. Še le po posredovanju Družbe sv. Rafaela potom našega izseljeniškega referenta kr. banske uprave se je ugotovilo, kje je njegov denar in pod kakimi pogoji ga bo dobil tukajšni njegov sodnijsko nastavljeni varuh. Veliko dela je bilo s tem slučajem.

9. 1926 je umrl v Clevelandu U. S. A. rojak, ki je zapustil 3174— dol. zapuščine. Nekdo je samovoljno zastopal njegove tukajšne dediče, ter je končno tudi dobil to dedščino, ni je pa poslal sem zakonitim dedičem. Tudi to je izsledila naša Družba sv. Rafaela in potom izseljeniškega referenta usmerila potrebna korake, da bodo zakoniti dediči prišli do svojih pravic.

10. F. G. je l. 1917 vstopil prostovoljno v ameriško vojsko in bil poslan v Francijo na fronto, kjer je bil ubit. Pokojnino, ozir. zavarovalnino po njem je poskusila dobiti v Ameriki druga mati. Družba se je zavzela za njegovo staro revno pravo mater in upamo, da ji bomo mogli popraviti ves slučaj tako, da bo prišla do svojih pravic.

11. Kako se izgublja zapuščina naših izseljencev v tujini, priča slučaj rojaka A. W. Ta rojak je umrl v Canon Col. U. S. A. Določeno je bilo, da dobi njegova mati 750 dol. odškodnine. Toda ker se ni nihče brigal za ta slučaj, je izplačilo te zapuščine izostalo. Mati je med tem umrla. Sedaj bomo skušali to zapuščino zagotoviti vsaj sorodnikom.

12. Dne 24. aprila 1930 je umrl v Los Angelos U. S. A. I. St., ki je zapustil 800 dol.

Po posredovanju Družbe sv. Rafaela je dobila to svoto njegova mati.

13. Dne 5. julija je bil od zločinske roke ubit rojak I. J. v Sparti Minn. U. S. A. Zavarovan je bil pri Jugoslovanski Kat. Jednoti. Tudi ta denar je zdrsnil v neprave roke. Po posredovanju družbe sv. Rafaela se je cela zadeva spravila pred sodišče in upanje je, da ga bodo dobili tisti, ki so zakonito opravičeni do njega.

14. Dne 24. julija 1929 se je smrtno ponesrečil v rudniku v Holandiji rojak L. U. Njegovi materi smo poskrbeli odškodnine 300.— Din mesečno.

15. Dne 15. sept. 1930 se je ponesrečil v rudniku v Holandiji rojak J. G. Za njegovega 91 letnega očeta se je dosegla odškodnina Din 300.— mesečno. Izplačala se mu je tudi zavarovalnina v znesku Din 3380.—. Za ugodno rešitev tega slučaja gre posebna zahvala našemu g. konzulu v Rotterdamu in izseljeniškem komisariatu v Zagrebu.

To so samo nekateri slučaji, ki naj služijo v dokaz, koliko denarja se da rešiti našim izseljencem in njih družinam, ako je kdo, ki se za te stvari zanima in posreduje.

Opozarjamo pa pri tem vse sorodnike naših izseljencev, naj pridno shranjujejo vsa pisma, ki jih dobe od izseljencev, vsa potrdila o sprejemu denarja, ki ga jim pošiljajo. V slučaju nesreče, ko gre za odškodnino in zavarovalnino, treba namreč vsikdar priložiti ta potrdila in pisma.

Oblasti v tujini to zahtevajo kot dokaz, da se je pokojni zanimal za svoje in jih podpiral. Posebno natančno treba navesti denarne pošiljke in njih potrdila.

V vsakem slučaju pa, ko dobite obvestilo o smrti sorodnika, ne čakajte, temveč se vsikdar takoj obrnite na Družbo sv. Rafaela ali sami, ali potem domačega g. župnika, ali župana in pojasnite cel slučaj. Družba bo drage volje takoj podvzela vse potrebne korake, da se ugotovi njegova zapuščina in zavarovalnina.

Izseljenci sami naj pa iz teh slučajev sprevidijo, kako potrebno je naše delovanje tudi za nje. Ostanajo naj vsikdar v pismeni zvezi z domačimi in z nami in naj se v vseh slučajih potrebe zaupno obračajo na nas, da si ne pokvarijo svojega slučaja v nezgodi.

III.

Razno.

Iz ljubljanskega "Škofijskega lista" posnemamo, da je presvetli g. škof Rožman dal letošnjim spomladanskim dekanijskim pastoralnim konferencam kot prvo temo posvetovanje o vprašanju: „Kako naj dušni pastir skrbi za svojo izseljence?“. Prevzv. g. škofu se Družba sv. Rafaela za to iskreno zahvaljuje.

Na dekanijske konference, ko se bo obravnavalo vprašanje: „Kako naj dušni pastir skrbi za izseljence?“ bo družba drage volje poslala svojega zastopnika, da bo dal č. gg. praktične nasvete. G. dekane prosimo, da nam kolikor mogoče kmalu naznanijo, ako žele imeti zastopnika. Ker bo šel gospod predsednik sam, treba, da so dnevi konferenc razdeljeni tako, da bo mogel vsem ustreči.

Dravska banovina je dobila novega bana, v osebi g. dr. Drago Marušiča, katerega iskreno pozdravljamo. Ker je bil med vojsko g. ban sam izseljenec in je bival daljši čas v Ameriki, osebno pozna naše izseljeništvu. Prepričani smo, da so naši izseljenci dobili v g. banu krepkega zagovornika svojih pravic in moža, ki bo na svojem vzvišenem mestu vse storil, da bo smisel za delo in skrb za naše izseljence res postala naša narodna zadeva.

Izlet Amerikancev v domovino. Letošnje poletje obeta biti zopet prav živahno v naši domovini. Naši izseljenci si žele pred smrtjo še enkrat obiskati svojo milo slovensko domovino in videti one kraje, kjer so preživeli svojo mladost in videti svoje sorodnike. Tako priredi za letos Kranjsko Slovenska Katoliška Jednota velik izlet ameriških Slovencev v domovino. Iz New Yorka se bodo odpeljali s parnikom Berengarija 21. junija. V Ljubljano pridejo 30. junija. Družba svetega Rafaela je imela že več posvetovanj z raznimi merodejnimi faktorji, da bodo naši rojaki dostojno sprejeti in da dobe tu doma vse udobnosti, katere jim moremo pri obstoječih razmerah nuditi. Zaprošili smo tudi železniško ministrstvo za znižano ceno po železnicah za njih skupne izlete po Jugoslaviji.

Tudi iz Francije in Nemčije jih je veliko napovedalo svoj prihod.

Po vsem svetu vlada velika gospodarska kriza. Milijoni delavstva so brez dela in zaslužka. Zato so vse države zelo omejile priseljenišvo, nekatere so ga pa popolnoma prepovedale. Opozarjamo vse, ki žele v tujino, naj sedaj nikar ne silijo v tujino, ker jih čaka tam samo bridko razočaranje in stradanje.

„Rafael“ je nov tednik, katerega je začel izdajati naš slovenski izseljeniški misijonar g. Oberžan v Holandiji. — Ker so naši rojaki razstreseni po raznih mestih in rudniških

centrih, je tak časopis za nje neprecenljive važnosti. Veže jih v eno skupino. Nov časopis pristrčno pozdravljamo in mu želimo obilo uspeha. G. misjonarju pa želimo obilo vstrajnosti, pa tudi obilo podpore od strani izseljencev samih, katerim je list namenjen.

Izseljeniški kataster, t. j. seznam vseh naših izseljencev po naselbinah po celem svetu, vseh slov. trgovskih, finančnih in kulturnih podjetij, vseh društev in vseh publikacij, je velikega pomena za delo za ureditev izseljeniškega vprašanja. Bivši izseljeniški oblastveni urad je tak izseljeniški kataster začel, katerega je vzorno uredil g. Fink, izseljeniski nadzornik. Treba ga je izpopolniti, pri čemer naj posebno tudi župnijski in županski uradi sodelujejo. To stane sicer mnogo truda, vendar se bo to stotero, da, tisočero obrestovalo. Izseljenec pričakuje od matere domovine zastonj samo materinsko ljubezen in skrb, vse drugo ji bo stotero poplačal.

IV.

Če ima kdo svojo zaročenko v Ameriki.

(Po resnični zgodbi iz zapiskov družbe sv. Rafaela.)

Janez, krepak slovenski fant, je imel v Brooklynu svojo prijateljico še iz šolskih let. Anka ji je bilo ime. In ta Anka je bila pridno dekle in tudi izvežbana kuharica. Kot taka je pa seveda v Brooklynu dobro zaslužila. Dolarček se je pridruževal dolarčku v hranilnici, ker je bila tudi varčna. Pisala je seveda domov, kako se ji dobro godi in kako dobro zasluži in kako ji tudi kupček v hranilnici pridno raste. Tudi svojo sliko je poslala domov. Vse ji je zavidalo in pa tudi občudovalo, slika je namreč predstavljala prav čedno ameriško „Miss“! Kajpada, je vse to prišlo na ušesa tudi našemu Janezu. Ali je Janez o vsem tem zvedel samo od ljudi, ali pa morda kar naravnost od lepe Anke, o tem zgodovina molči. Naj bo že, kakor hoče, toliko ve zgodovina, da se je kmalu razvilo živahno dopisovanje med Janezom in Anko in sta se ti dve srci vedno bolj vnemali drugo do drugega, kolikor nista bili vneti že prej. In v Janezu je dozoreval vedno bolj in bolj trdni sklep, da zasnuje svojo „Miss“ Anko tam v daljnem Brooklynu. Tudi Anki je srce vedno živahneje bilo, ko je dobila liste, pisane od Janezove roke,

narekovane bolj od srca, kot od glave. Toda tu se pa začne križev pot Janezov in deloma tudi Ankin. Ta neumna Amerika je namreč zaprla vrata vsem tujcem in ne mara več Evropejcev. Da bi pa Anka prišla domov, pustila lepo službico, ki ji nese tako lepe dolarčke? Naka! Tega pa že ne! Janez v Ameriko? Da, šel bi rad, zelo rad. Pa te preklicane stroge postave! Vendar pa je srce vleklo srce, da bi se čim preje združili z večno sladko vezjo zakonskega „Kurnika“.

In nič bi ne bilo iz vsega tega lepega romana, ko bi Janez ne bil pristen korenjak in junak, ki je pripravljen prinesiti tudi žrtve na oltar svoje idealne ljubezni.

Najprej je kajpak poskusil zakonito, pravilno pot, da gre v Ameriko za kruhom in dekletom. Toda smola je smola. Tudi Janez jo je imel. Čakal je nekaj let, da pride njegova kvotna številka na vrsto in dobi postavno dovoljenje, da sme skozi vrata „boginje svobode“ v New Yorškem pristanišču v zlato Ameriko k svoji izvoljenki. Pa kar ni hotela priti na vrsto in ni hotela. Je že tako, da more pri vsaki idealni ljubezni biti nekoliko romantike vmes, drugače to sploh roman biti ne more. Tudi Janez in Anka sta to okušala in seveda tudi trpela.

Pa kaj ljubezen vsega ne zmore! Vsaj v vsakem romanu navadno ljubimec prinese kako žrtev za ljubljeno devojko. Tako je tudi vroča ljubezen, ki je plamtela v srcu našega Janeza kakor velik kres v kresni noči tam na Gorjancih, privedla Janeza do ju-

naškega sklepa: „Če mi ne dovolijo priti v Ameriko skozi sprednja vrata, bom prišel pa skozi zadnja“. Sklenjeno, storjeno.

Zmožen nemščine, vzel si je Janez potni list za obisk svojega prijatelja v Nemčiji, katerega je seveda dobil brez posebnih težav.

„Ko bom v Nemčiji, sem že bližje morja. Brooklyn je pa ob morju“, si je mislil. Tudi vozijo iz Nemčije parniki naravnost v New York. Brooklyn je pa samo vzhodni del mesta New Yorka.

Toda, kako priti čez lužo v Ameriko in ko bo tam, kako se vtihotapiti v mesto?

„Ej, bo že kakol!“ si je mislil. „Ko bom enkrat v Newyorškem zalivu, ni spak, da bi se v tolikem mestu ne mogel kako izmuzniti s parnika na suho!“

In res! Janez se pelje naravnost v Bremen, kjer čakajo veliki prekoceanski parniki tako vabljivo Evropejce, da jih poneso čez lužo. Toda prvo razočaranje je doživel, ko so mu povedali, da ne smejo na parnik nikogar sprejeti, kdor nima ameriškega vizuma že tukaj, da more v Ameriko. Pa kaj mislite, da ima Janez zastoj zdrave možgane v glavi? Kaj še! V Bremenu je začel iskati stike z različnimi delavci in uposljenci na prekoceanskih parnikih. In res se mu je posrečilo v neki gostilni, da se je seznanil s kurjačem največjega parnika neke ameriške družbe. Pila sta skupaj in Janez ni skoparil, ko je plačeval kurjaču vrček za vrčkom pristnega „monakovca“. In temu je razodel, da bi rad tudi vstopil v službo tega

parnika in tudi on postal kurjač. Pa smola je smola. Ko je pri paroplovni družbi zaprosil za to službo, je ni dobil.

Pa Janez ni izgubil upanja. Vedel je, da zlata roka tudi železne duri prebije in da se z „mazanjem“ da marsikaj doseči. Prijateljstvo pa tudi nikoli ne škodi. S kurjačem sta pa postala res prava prijatelja. Kdor je pa našel dobrega prijatelja, je našel zaklad, pravi sv. pismo. Resnico tega izreka sv. pisma je okusil tudi Janez. Našel je tega dobrega prijatelja in po njem našel tudi svoj zaklad — svojo ljubo Anko. Preprosila in podkupila je tega svojega prijatelja, da ga je vzel na parnik in tam v strojnici skrila. Tako je parnik odplul iz Nemčije v Ameriko z Janezom, skritim globoko doli na dnu parnika, kjer gore velikanski kotli in proizvajajo paro, ki žene parnik.

Janez je bil vesel in srečen in se že videl srečnega ženina pred oltarjem s svojo izvoljenko Anko na desnici.

Vendar pa Janez ni mislil na smolo, ki gre s človekom korak za korakom, ko se ga enkrat prime, otepaj se je kolikor hočeš. Držala se te bo pač kot smola. Prišel je res srečno v New York. Toda kako iz parnika na suho? S svojim prijateljem kurjačem sta poizkušala na vse mogoče načine, pa ni šlo in ni šlo. Parnik je privozil tudi veliko raznega blaga v novi svet. Sedemnajst dni je vzelo, da so vse to blago raztovorili. Janez je željno čakal prilike priti iz parnika, pa ni šlo. Tudi stradati je moral v svojem

skrivališču, ker mu prijatelj ni mogel redno donašati skrivaj hrane. Vendar vse bi se potrpele, ko bi se dalo le priti na suho. Parnik so že obložili z novim blagom, katerega naj pelje iz Amerike v Evropo in le dva dneva sta še bila, da odpluje parnik nazaj v Evropo. Nazaj v Evropo? ko je že tako blizu svoje Anke? in to ne da bi jo videl? — naka, tega pa že ne, naj stane kar hoče. Prijatelja sta se posvetovala in posvetovala. Vendar slednjič je pa le smola odpadla in Janez se je rešil in prišel na suho. Kurjač mu je dal eno izmed svojih „kurjaških uniform“ in dobil od paznika dovoljenje za se in še za enega „kurjača“ dovoljenje, da sme malo po mestu. In ta „še en kurjač“ je bil Janez. Ali je Janez kaj zavriskal, — ko je prišel mimo straže srečno v šumeči in drveči New York, ali ne, ne vemo. Samo toliko je gotovo, da bi najraje poskočil veselja, ko se je izgubil v neprešteti množici, ki je drvela po New Yorških ulicah.

Skratka, neko popoldne je pozvonil na hišni zvonec, kjer je bila Anka, zal, krepak fant in vprašal po Anki. In nekoliko trenutkov, sta si segla v roke — Anka in Janez — presrečna in prevesela. Morda tisti trenutek v celem velikanskem New Yorku ni bilo srečnejših src, kakor sta bila Janez in Anka.

Kaj bi dalje pripovedoval in popisoval, kako sta se pozdravila, kako proslavila srečno snidenje. Kratka zgodba je ta, da sta šla v nekoliko tednih dva srečna novoporočenca iz

nemške cerkve sv. Trojice na Throop Streetu, ki nista bila nihče drugi kot Janez in Anka, sedaj mož in žena. Anka je dalje kuhala, Janezu pa so rojaki kmalu dobili dobro delo in dober zaslužek.

Sedaj bi se naj končal naš roman, saj se tako navadno končavajo vsi romani, katere si izmišljujejo romanopisci. Ali kaj se hoče, ko se pa življenje noče ravnati po kakih pravilih romanopiscev, temveč gre kar neusmiljeno in brezsrčno svojo pot. In ko bi se bila Janeza res z vstopom v New York otresla vsa smola, saj bi se tudi njegova križeva pot s tem končala in končal tudi njegov roman.

Toda Janez je bil preveč „zelen“ za Ameriko, kjer jo „zelenci“ (tujci) le prevečkrat polomijo, ker Amerika ni Evropa. Janezu še na misel ni prišlo, da bi ga mogle ameriške oblasti pri tolikih milijonih ljudi izslediti. Zato ni prav nič skrival svojega romana in svoje romantične poti v Ameriko in svojega protipostavnega vstopa v srečno deželo vsemogočnega dolarja. Poleg tega pa še smola.

In tako se je zgodilo, da je prišel na njegov dom nekega lepega dne nek mlad mož — Amerikanec, ki je povprašal po nekem Janezu D. Ni sicer znal slovensko ta mladi mož, pa je vendar izvedel, da je ta Janez res oni Janez, katerega išče. Ko sta enkrat to dejstvo ugotovila, je ta čedni mladi mož odpel suktnjo in pokazal prestrašenemu Janezu in Anki na prsih veliko zvezdo. Anka

je zakričala prestrašena, ker je že toliko poznala Ameriko, da je vedela, kaj ta zvezda pomeni. Janez je pa tudi le prekmalu zvedel, da je to detektiv Združenih držav, ki je prišel ponj in ga vkljub vsem protestom žene Anke in vsemu njenemu joku odpeljal.

In konec zgodbe za sedaj bi bil ta, da je nesrečni Janez danes zopet doma — v lepi Jugoslaviji, zvesta in ljubeča Anka pa v Brooklynu joka za njim.

Ali je pa to že konec našega romana? Janez pravi, da ne, da je to šele prvi del, kajti Janez se ne da kar tako ugnati.

Kakšen bo pa drugi del tega resničnega romana, bomo pa že poročali, ako ga bomo izvedeli. Do tedaj pa želimo Janezu veliko uspeha pri tem drugem delu, ker Janez danes ni več fant, temveč mož in Anka v Brooklynu ni več samo njegova izvoljenka srca — temveč prava zakonska žena.

V.

**Poslaništva, generalni konzulati, konzulati
in častni konzulati Kraljevine Jugoslavije
v inozemstvu.**

ALBANIJA (Albanie):

Tirana — Poslaništvo: Rue Muka 6.

Korča — Konzulat.

Skader (Scutari) — Konzulat: Mehmed Begov Sokak I. Posta: Rijeka Crnojević.

Valona — Konzulat. (Pošta: Dubrovnik II).

ARGENTINA (Argentinija):

Buenos Aires — Poslaništvo: Calle Charcas 1705. — Poslanik dr. Milorad Stražnicki. Konzularni oddelek: Avenida de Mayo 1370. IZseljeniški delegat Vrančić Vekoslav.

Rosario de Santa Fe — Počas. konzul: Ivan Kokić, Calle Sorenz Lona 937.

Parana — Počasni konzul: Albert Marangunić, Calle Espana 30.

AVSTRIJA (Austriče):

Wien (Dunaj) — Poslaništvo: Annagasse 20. Častni generalni konzul: Gjorgje Josimović, Stadiongasse 2.

Graz — Konzulat: Schumanstrasse 14.

BELGIJA (Belgique):

Bruxelles — Poslaništvo: Rue Marcellis 91 a.
 Častni konzul Louis Lazard, Rue des
 Merodes 60. Izseljeniški delegat Jerič
 Nikola, namestnik Kranjc Mirko.

Anvers — Generalni čast. konzul: Gustave
 H. Antonie, Rue de Menuisiers 9.

Gand — Čast. konzul: Maurice Vermeulen,
 Boulevard de Kerchove 75.

Liege — Čast. konzul: L. Hogge, Bld. Frere
 Orban 46.

BOLIVIJA (Bolivie):

Oruro — Čast. konzul: Vicko Tadić, Casilla
 corre 224.

BRAZILIJA (Bresil):

Sao Paulo — Generalni konzulat sedaj ne-
 zaseden.

BOLGARIJA (Bulgarie):

Sofija — Poslaništvo: Patriarh Eftimije 34.
 — Odjeljenje za potne liste Stefan Ka-
 radža ul. 22.

Varna — Konzulat: ulica Ferdinand 43.

ČEHOSLOVAŠKA (Tchecoslovaquie).

Praga — Poslaništvo: poslanik dr. Albert
 Kramer, Velkoprevorske Namesti III. Gen.
 čast. konzul: Roko Bradanović.

Bratislava — Konzulat: Sienkiewiczova 2.
Karlovy vary — Čast. konzul: Miloš Be-
 sarović, Hotel Leopard (Stara Louka).

ČILE (Chile):

Antofagasta — Čast. konzul: A. Lukšić Av.
 Pinto 50. Konzul Boško Batarović.
Iquique — Častni konzul: Marko Cicarelli
 cas. correo 683.
Valparaiso — Čast. konzul: Dr. Andre Svi-
 lokos. Namestnik: Ivan Gartner pri Banki
 Jugoslavo, Casilla 1660.

KUBA (Cuba):

Pristojen častni konzul v Guatemali.

DANSKA (Danemark):

Kopenhagen — Čast. konzul: Henry Tegner
 Brodgarde 77.

DANZING (Gdansko):

Danzing — Čast. konzul: Alfred Weinkrantz
 Langenmarkt 12.

ANGLIJA.

Vidi: Velika Britanija in Dominija.

EGIPET (Egypte):

Calro (Le Caire) — Poslaništvo: Rue So-
 liman Pacha 5.

FINSKA (Finlande):

Helsingforst — Čast. gen. konzul: Dr. Ivan Sajković, Elizabetinska 29.

FRANCIJA (France)

Paris — Poslaništvo: posl. dr. Spalajković
46 rue Ampere Paris 17. Izseljeniški komisarijat 46 rue, Ampere Paris 17.

Bordeaux — Čast. gen. konzul: Charles A. Delarue Condorcet 1.

Le Havre — Čast. konzul: Charles Kronheimer rue General Galliene 44.

Lille — Čast. gen. konzul: Emil F. Legrand rue la Barre 46.

Lyon — Čast. gen. konzul: Louis M. Baratin rue Gentil 11.

Marseille — Gen. konzulat: Promenade de la Corniche 151.

Toulouse — Čast. konzul: Dr. Leopold de Melier de Labarthe rue des Reforts 14.

GRČIJA (Grece)

Athenes (Atene) — Poslaništvo: rue Rig-hilis 20.

Salonique (Solun) — Generalni konzulat: Rue Leophoros Demokratias 74.

Le Pyree (Pirej) — Čast. konzul: Pietro Origoni Castella rue Roi Pierre de Serbie.

Patras — Častni konzul: Dr. Gerassin A. Eustache.

Zante — Čast. konzul: Georges P. Zavalis rue Vessaglio.

GUATEMALA:

Guatemala — Čast. konzul: D. Serović Avenida Sur 78.

HOLANDIJA (Hollande):

Haag — Poslaništvo: poslanik polномоćni minister Boško Hristič. Čast. konzul: A. Scheveninge XI Julijana van Stalberglaan.

Amsterdam — Čast. gen. konzul: Morens Cornetis Dirk Binnenkant 46.

Rotterdam — Čast. gen. konzul: Herberus H. van Dam Korte Wynbrugstreet 5.

Haarlem — Čast. konzul Josip Hubert Dupart.

ITALIJA (Italle):

Roma (Rim) — Poslaništvo: Palazzo Bolognese Piazza della Fontanella. -- Čast. konzul gen.: Carlo Scotte via S. Silvestre 92.

Bari -- Konzulat: Piazza Umberto 8.

Catania — Čast. konzul: Arturo Gaudiso via Gravina 3.

Firenze — Čast. konzul: Alfredo Ripabelli via Passavanti 21.

Genova — Čast. gen. konzul: Stevan Brkić via Assarotti 23.

Milano — Generalni konzulat: via Ginetta Sidoli 17.

Palermo — Čast. konzul: Nicolo Giglio via Agrigento 12/II.

Rleka (Flume) — Konzul: Corso Vittorio Emanuele 26.

Trieste (Trst) — General. konzulat: Piazza Venezia.

Venezia — Častni konzul: Gina Toso via S. Marco 1332.

Zadar (Zara) — Konzulat: Riva Vittorio III. 13.

LETONIJA (Lettonie):

Riga — Poslaništvo: Hotel St. Petersbourg.

MADJARSKA (Hongrie):

Budapest — Poslaništvo: Stefania utca 43.

Pacs (Pečuj) — Konzulat: Dr. Varady Antal utca 11.

MEKSIKO:

Ciudad de Meksiko — Čast. konzul: Augusti Lagorete. Hermosila son: Častni konzul Pavlović Luka.

NEMČIJA (Deutschland — Allemagne):

Berlin — Poslaništvo: Regentronstrasse 17.

Dresden — Častni konzul: Harry Kuenne Waisenhausstrasse 2.

Düsseldorf — Konzulat: Feldstrasse 56. Izeljeniški delegat Parkstrasse 72.

Frankfurt — Čast. konzul: Moritz James Oppenheimer Handuer Landstrasse 181.

Hamburg — Generalni konzulat.

Leipzig — Častni konzul: Wilhelm Mayer Neumarkt 40.

München — Generalni konzulat: Elisabethstrasse 48.

Nürnberg — Čast. konzul: Dr. Richard Zahn
Haller-Wiese 4.

NORVEŠKA (Norvege):

Oslo — Častni konzul: Sam Eie, Nedre
Slotsgate 3.

PARAGUAY:

Assuncion — Čast. konzul: Jorjes Gjurić,
Calle Montevideo 170.

PERU:

Lima — Čast. konzul: Antun Ciurlizza, Calle
Santo Toribio 278.

POLJSKA (Pologne):

Warszava — Poslaništvo: Ujazdowska
Aleja 33.

PORTUGALSKA (Portugal):

Lisboa (Lisabon) — Čast. gen. konzul: Di-
mitrije Laksan, rue Victor Cordon 11.

Porto — Čast. konzul: Augusto Louis A.
Marque de Sonzu.

ROMUNIJA (Roumanie):

Bucarest — Poslaništvo: Calea Dorobanti-
lor 34.

Bralla — Konzulat: Str. Bolitineanu 15.

SIRIJA (Syrle):

Beyruth — Čast. konzul: Eugene Carbonnier,
rue Abdel Kader 61.

ŠVEDSKA (Suede):

Stockholm — Čast. konzul: Thosten Larka
Skeppsbron 10.

ZEDINJENE AMERIŠKE DRŽAVE
(United States of America):

Washington — Poslaništvo D. C. 1520. Street
poslanik: Dr. Leonid Pitamic.

Pripomba: Zjedinjene Države obstoje iz 48 držav. V tej zemlji ima Jugoslavija 3 konzulata. Vsak konzulat ima svoje okoliš v katerem posluje, ki sestoji iz več posameznih držav. Vsak izseljenik mora vedeti, kje se nahaja njegov pristojni konzulat.

New York — Generalni konzulat in izseljeniški komisariat: 1819 Broadway. V področje tega generalnega konzulata spadajo sledeče države: Alabama, Connecticut, Delaware, Florida, Maine, Maryland, Massachusetts, Mississippi, New Hampshire, New Jersey, New York, North Carolina, Ohio, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, Vermont, Virginia, te District of Columbia v kateri je prestolica Washington.

Cleveland — Čast. konzul za to mesto: Mihajlo Cerrezin, 1004 Standart Trust Building.

Pittsburgh Pa — Čast. konzul: Kosta Unkovich 600 Grant Street.

Chicago Ill. — General. konzulat dr. George Kolombatović: 840 North Michigan Avenue. V področje tega konzulata pripadajo: Arkansas, Illinois, Indiana, Iowa, Louisiana, Minnesota, Missouri, Tennessee in Wisconsin.

San Francisco, Calif. — Russ Building room (soba) 2412, v področje tega konzulata spada: Alaska, Arizona, California, Colorado, Idaho, Kansas, Montana, Nevada, New Mexico, North Dakota, Oklahoma, Oregon, South Dakota, Texas, Utah, Washington, Wyoming.

ŠPANIJA (Espangne):

Madrid — Poslaništvo: Calle Velasquez 17.

Barcelona — Čast. konzul: Djordje Panajot, Ramla Cataluna 110.

Malaga — Čast. konzul: Lorenzo V. Soprun Alameda 46.

Las Palmas — Čast. konzul: Juan Kružič Turina, calle Fedorici Leon II.

ŠVICA (Suisse):

Bern — Poslaništvo: Ensingerstrasse 10.

Basel — Čast. konzul: Sally Guggenheim, Aeschengraben 32.

Geneve — Čast. konzul: Nikola S. Petrović, Ed. Georges Favon 41 (delegacija kralj. Jugoslavije pri društvu narodov: rue des Alpes 6.

TURČIJA (Turqule):

Carigrad (Constantinopel) — Poslaništvo:
Taxim - Petra 28.

Angora — Konzulat: Rue Misk 21 Pera.

URUGUAY:

Montevideo — Čast. konzul: Ivan V. Deposita.

**VELIKA BRITANIJA (Great Britain)
IN DOMINIJI:**

London — S. W. 7. Poslaništvo Queene Gate
195. Čast. konzul gen.: Dr. Jovan Jovanović.

Bradford — Čast. konzul: Harry Kramrisch,
Imperial Building 34.

Bristol — Čast. konzul: Featherstone Wilty,
Bridge Street 23.

Hull — Čast. konzul: Alfred V. Agiud, Par-
liament Street 15.

Glasgow — Čast. konzul: Thomas Dunlop,
Wellington Street 70.

Manchester — Čast. konzul: Harold H. Baer-
lein, Blackfriars Street 12.

MALTA:

La Valetta — Čast. konzul: John R. F. Aglus,
43 d. Sda. Zaccaria.

AVSTRALIJA (Australia):

Sydney — Častni konzul: A. Mawby, G. P. O. Box 2454, M. M.

Fremantle — Častni konzul: Nikola Marič.

Melbourne — Častni konzul: P. D. Pidham, 352 Collins st.

JUŽNA AFRIKA (Union Of South Africa):

Pretoria (Transvaal) — Častni konzul: John Donald Robertson, 5 Gresham Buildings (PO. Box 1009).

KANADA (Canada):

Montreal (Quebec) — Konzulat: 402 Asch Bldg., 1502 St. Catharine St. W.

NOVA ZELANDA (New Zealand):

Dargaville — Častni konzul: John Totich, Hokianga Road.

TRINIDAD:

Port of Spain — Čast. konzul: Dr. Guillaume Albert Lyon, 47 Frederick Street.

VI.

Poostritev priseljeniških predpisov za Zed. drž. Amerike.

Glasilu K. S. K. Jednote št. 50 z dne 16. decembra 1930 objavlja dobesedno:

„Iz urada Jugoslovanskega izseljeniškega komisara v New Yorku.

Tko hoće, da dovede u ovu zemlju roditelje, ženu ili djecu, mora imati najmanje sedam hiljada dolara imetka i stalnu zaradu.

Američki građani, kao što i stalno nastanjeni stranci (negrđani, koji borave u Sjedinjenim državama mnogo godina), koji su imali po zakonu pravo da dovedu k sebi roditelje, odnosno ženu i djecu mladju od 18 godina, kao što i oni kvotni doseljenci, koji su došli na red po kvoti za vizu za put u Sjedinjene države, ne mogu sada dobiti vizu, ako ne dokažu da njihovi rođaci, koji su u Americi imaju najmanj imetak dolara 7.000 i stalnu zaradu, koju ne mogu izgubiti, a koja je tolika da mogu izdržavati svoju familiju u Americi i novog pridošleca najmanje godinu dana, a obično i više godina, ako se radne prilike ne poprave.

Zemljoradnici, koji su do sada imali pravo na prvenstvenu kvotu, ne će moći dobiti vizu, ako nemaju uza se gotovinu od

najmanje dolara 3.000, da mogu kupiti farmu kad dodju u SDA i imaju od čega živjeti.

Prema ovome je jasno, da će rijetko tko moći, više da dodju u Ameriku. Stoga se upozorava naš svijet, da ne šalje nikakove afidavite svojim rođjacima u stari kraj, niti šifkarte, jer im to ništa neće koristiti."

Zahvala.

Gospod Ban dravske banovine, dr. Drago Marušič, je naklonil Družbi sv. Rafaela za varstvo izseljencev podporo 15.000 — Din za kritje stroškov, ki jih bo družba imela pri sprejemu izletnikov-izseljencev, ob posetu domovine.

S to naklonjenostjo je pokazala kraljeva banska uprava, da ima toplo srce za naše izseljence in da je njeno delovanje vsestransko objektivno. Ko izrekamo gospodu Banu za to svojo iskreno zahvalo, izražamo tudi naše prepričanje, da bodo znali naši izseljenci to naklonjenost ceniti z dokazom neomejene zvestobe do Kralja in do domovine.

PRIJAVNICA

za pristop k Družbi sv. Rafaela za
varstvo izseljencev v Ljubljani.

Podpisani(a) .....

rojen(a) leta ..... v .....

stanujoč(a) .....

štev. ...., poklic .....

prosim za sprejem v Družbo sv. Rafaela za
varstvo izseljencev v Ljubljani, katerih pra-
vila bom kot redni(a) članic(a) vestno iz-
polnjeval(a).

Obenem pošljem članarino ..... Din.

....., dne .....

Podpis:

Priporočilo poverjenika.

HRANILNICA

**DRAVSKE BANOVINI, LJUBLJANA, prej
Kranjska hranilnica v Ljubljani,**

HRANILNICA

DRAVSKE BANOVINI, MARIBOR,

HRANILNICA

**DRAVSKE BANOVINI, podruž. CELJE, prej
Južnoštajerska hranilnica v Celju,**

Najvarnejše vlaganje denarja.

so pupilarno varni denarni zavodi Dravske banovine, katera tudi jamči za vse njihove obveznosti z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnice dajejo komunalne, hipotekarne kredite, kredite na kratko dobo in proti amortizaciji, menične kredite, posojila na zastavo vrednostnih papirjev, izdajajo garancije in posredujejo vse posle denarnih zavodov.

Vloge sprejemajo na hranilne knjižice in v tekočem računu.

Najugodnejše obrestovanje.

Današnja številko „Izseljeniškega Vestnika“, smo zopet razposlali vsem župnim uradom brezplačno v priznanje za njih sodelovanje pri „izseljeniški nedelji“ in onim županom dravske banovine, ki imajo mnogo izseljencev. Kdor drugi bi jo želel imeti, naj nam pošlje v znamkah tri dinarje za stroške, pa mu jo bomo drage volje poslali.

Slovenske g. izseljeniške misjonarje in vse naše izseljence celega sveta prosimo, da nam za prihodnjo številko pošljejo kratka poročila o delavskih razmerah, o njih verskem, društvenem in kulturnem življenju v njih naselbinah.

„Izseljeniški Vestnik“, naj postane vez, ki bo vezala slovenske izseljence vsega sveta med seboj v skupno našo izseljeniško družino in obenem z materjo domovino.

Žaložila „Družba sv. Rafaela v Ljubljani“.
(P. Kazimir Zakrajšek O. F. M.)

Za Zadružno tiskarno v Ljubljani S. Magolič.
